

โอมอุบาสิกาสู่ม ทองยี่ง

พระราชสุทธินิพนธ์

H12004

ท่านสาธุชนทั้งหลาย โอมสู่ม ทองยี่ง นั้นมิใช่บำเพ็ญกุศลในชาตินี้เท่านั้น ได้บำเพ็ญมาแล้วหลายชาติหลายกัปป์หลายกัลป์ โอมเริ่มต้นเข้ามาปฏิบัติกรรมฐานในปลาย พ.ศ. ๒๔๙๔ ขณะที่มีอายุเพียง ๓๘ ปีเท่านั้น เมื่อถึงแก่กรรมในเวลาอันสมควรนี้ รวมอายุได้ ๘๔ ปี ๖ เดือน หลังจากบำเพ็ญกุศลฌานกิจศพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำให้ความหวังใจเกิดขึ้นแก่พวกเราที่ได้เคยอยู่ร่วมกันมาเป็นเวลานาน

แต่ก่อนนี้ ผู้ที่จะสนใจปฏิบัติธรรมตั้งแต่อายุ ๓๘ ปีนั้นหายาก แม่สู่มสนใจทำอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ ทุกวันพระไม่เคยขาด พาหนะที่มาก็คือพายเรือมากับแม่ช้อย แม่จั้น ต่อมาก็มีแม่แต่มพ่วงมาด้วย บัดนี้คนเหล่านี้ก็ได้ร่วงโรยจากโลกไปสู่สัมปรายภพหมดแล้ว

แม่สู่ม ทองยี่ง เมื่ออยู่ในวัย ๓๘ ปีนั้น มีอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ทำนา ต้องไปทำถึงคลองเม่า บางขาม หลายแห่ง ไกลแสนไกล ก็เดินทางไปอย่างอดทน เป็นหัวหน้าครอบครัว โยมองเป็นสามีแต่ก็ชอบอยู่หลัง แม่สู่มเป็นคนที่ไม่พูด แต่เป็นคนทำ ต้องออกเก็บผลหมากรากไม้ตั้งแต่ตีสี่ไปขายที่ตลาดสิงห์บุรี พ่อคือ พ่อทรัพย์ แม่คือ แม่ช้อย บรรจบราษฎร์ พ่อทรัพย์เป็นทายกวัดศรีสาคร ไม่ค่อยอยู่บ้าน กินข้าวแล้วก็ต้องไปวัด สร้างโบสถ์ สร้างศาลา สร้างวัดสร้างวาจันชีวิตหาไม่ นั้น สร้างวัดอุ ส่วนแม่ช้อยชอบ สร้างธรรมะ ปฏิบัติธรรมะ กับลูกสาว คือ แม่สู่ม ทองยี่ง เวลามาวัดก็พายเรือมาจากที่บ้านเตาปูน เหนือวัดศรีสาครใต้ปากคลองบางพุทรา อาตมาอยู่วัดพรหมบุรีตั้งแต่สมัยสร้างโบสถ์ จนกระทั่งโบสถ์เก่าไปหมดแล้ว แม่สู่มแม่ช้อยมาสอบอารมณ์ เวลามาก็ลัดทุ่งมาบ้าง มีถ่อมาอันหนึ่ง แม่สู่มก็ถ่อ แม่ช้อยก็พาย ขากลับถ่อออกทางทุ่ง ก็ลัดทุ่งไป ๗ - ๘ กิโลเมตร กว่าถึงบ้านก็มีดทุบทุกวัน

บุตรคนหนึ่งของแม่สู่มคือ นายเมือง ทองยี่ง เคยเป็น ผอ.โรงเรียนประจำจังหวัด เป็นศึกษาธิการจังหวัด ตอนนี้นำปลัดเกษียณแล้ว ลูกของแม่สู่มบัดนี้มีหลักฐานมีงานมีการที่ดี ทำกันหมดแล้ว

แม่สู่ม ทองยี่ง นั่งกรรมฐานตลอดแจ้ง ใครว่านั่งแล้วเพลี่ย ไม่จริง แม่สู่มทำกรรมฐานเสร็จก็มาทำกับข้าวเลี้ยงลูกหลานอีก แล้วก็เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ เสร็จแล้วเดินจงกรม แล้วเข้าไปนั่งในมุ้ง เพราะยุ้งมันซุ่ม นั่งตลอดยันตีสี่เลยนะ พอตีสี่ออกจากกรรมฐาน ก็อาบน้ำ ลูบเนื้อ ลูบตัว หุงข้าว ต้มแกง แล้วไปไถนา ไปเกี่ยวข้าว กลับมาก็มีดค้ำ พอสงก็ไล่วัวไล่ความเข้า

บ้าน อาบน้ำแล้วนอนคนละที่ สามีภรรยาคู่นี้เขาไม่ได้นอนด้วยกัน นอนคนละมุ้ง นี่อาตมาต้องขออนุญาตกล่าว เรื่องในครอบครัวนะ แล้วแม่สุมก็นั่งกรรมฐาน ไม่ต้องนอนกับใครตลอดคืน เข้าผลสมาบัติได้เลยนะ พอออกจากกรรมฐานก็หุงเข้าใส่บาตร วนเวียนเป็นกิจวัตรประจำอยู่เช่นนี้

ท่านสาธุชนทั้งหลายที่เคยอยู่ร่วมกันสมัครสมานสามัคคีสร้างความคิดริเริ่มร่วมกันมาเป็นเวลานาน แม่สุมได้มาจากไปโดยกะทันหัน แต่เราก็ไม่ได้เศร้าโศกเสียใจแต่ประการใด เพราะไปตามกาลเวลา ตามบัญญัติของชีวิตนั่นเอง ไม่มีใครช่วยใครได้ แต่แม่สุมรู้ว่าจะต้องจากโลกไปในเวลาไม่เกิน ๓ ชั่วโมงในวันนั้น อาตมาจึงได้เทศนาชี้แจงเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ในปฐมวัย มัชฌิมวัย ปัจฉิมวัย บัญญัติชีวิตเป็นอย่างไร

แม่สุม ทองยี่ง น้ำได้รำลึกเหตุการณ์ในอดีตได้หลายเรื่อง อาตมาทราบเพราะเป็นคนสอบอารมณ์มา อดีตกาลที่ผ่านมา แม่สุมได้บำเพ็ญกุศลมาแล้ว เหมือนอย่างลูกของท่านจะเป็นลูกชายหรือลูกสาวก็ตามที่เรียนหนังสือเก่ง ก็ปรากฏชัดในชีวิตของเขาว่าในอดีตชาติเคยเรียนมาแล้ว มันจึงได้เรียนผ่านได้ไวมาก ท่านทั้งหลายที่มีนิสัยมาแต่ชาติปางก่อน เคยบำเพ็ญทาน ศีล และภาวนามาแล้ว ก็จะเข้าสู่ภาวะได้ไวมาก ถ้าไม่เคยมาก่อนต้องมาสร้างฐานะกันใหม่ มาปลูกนิสัยกันใหม่ ก็แสนจะยากลำบาก เพราะฉะนั้นคนเราที่จะมาปฏิบัติธรรมนี้แสนจะยาก เอาการไปลากเอาข้างไปจุดก็ไม่สำเร็จ เพราะเมื่อชาติก่อนนี้เขามีได้มีนิสัยแบบนี้ เขามีนิสัยห่างเหินจากความดี จึงไม่ได้สนใจมาสร้างความคิดริเริ่มในชาตินี้

แม่สุม ทองยี่ง รำลึกเหตุการณ์ได้อย่างดี สามารถเจริญกุศลภาวนาจากวันพระกลับไปบ้านนั่งตลอดถึงตี ๔ ทุกคืนไม่เว้น อันนี้เป็นความจริงที่ขอยืนยัน ตี ๔ แล้วก็ออกจากกรรมฐานผลสมาบัติ ก็หุงข้าวหุงปลาให้แม่ช้อยใส่บาตร พ่อทรัพย์ใส่บาตร แล้วก็ออกไปถึงคลองเฒ่า บางขาม มหาศร คือบ้านหมี ทำนาไถลมาก แล้วก็ค่อยเลื่อนมาอยู่หลังบ้าน ทำน้อยลงไป ทำสวน ทำมะพร้าว มะม่วง ขนุน มากมายกำยกอง แต่จะทำอะไรก็เป็นหัวหน้าหมด เป็นหัวหน้าครอบครัว โยมองเป็นสามีก็เดินหลังไม่ค่อยพูด ไม่พูดเลย แม่สุมว่าอย่างไรก็ว่าตามกัน เราจะเป็นว่าถ้าคนใดมีนิสัยจะบวชเป็นพระภิกษุ จะเป็นอุบาสก อุบาสิกา มักจะมีความเป็นผู้นำ อยากจะทำอยากจะช่วย อยากจะหนุน อยากจะลอง ประคับประคองจิตใจของตนและบุคคลอื่นด้วย มีอหยาตัย มีมนุษยสัมพันธ์อย่างดี คนที่ไร้นิสัยไม่มีติดมาแต่ชาติก่อนแล้ว มาในชาตินี้จะสร้างนิสัยให้ดีเหมือนคนอื่นต้องการความดีก็แสนจะยากมาก ไม่มีโอกาสจะดีได้

นิสัย แปลว่า แบบอย่าง บางคนมีนิสัยที่ดีติดพ่อติดแม่มา ทำอะไรก็เรียบร้อย เหมือนน้ำย่อย (กระ) บอกตาล คนเราขาดนิสัยปัจจัย จะเชิญชวนอย่างไรก็หมดโอกาสเสียแล้ว ไม่มีโอกาสแน่นอน ไม่ใช่ผู้ที่จะมาปฏิบัติธรรมนี้จะมาได้ง่าย หรือนึก ๆ ว่าจะมาก็มาตามเขา ก็คงไม่ใช่ ถ้าท่านขาดนิสัยปัจจัย จะเชิญชวนอย่างไรก็หมดโอกาสเสียแล้ว ไม่มีโอกาสแน่นอน ไม่ใช่ผู้ที่จะมาปฏิบัติธรรมนี้จะมาได้ง่าย หรือนึก ๆ ว่าจะมาก็มาตามเขา ก็คงไม่ใช่ ถ้าท่านขาดนิสัยจากชาติก่อน ท่านไม่ได้มีศรัทธามา ไม่มีความเชื่อขาดความเลื่อมใสในจิตใจแล้ว ท่านจะหาโอกาสได้ยาก เพราะผัดวันประกันพรุ่งกระทั่งตาย จะชวนมาอย่างไรก็ไม่มีทางเอาตมาจึงไม่เชิญชวนบางคนเลย จะไม่ขอชวน เพราะดูหน้ารู้ชาติก่อนไม่มีนิสัยมา ชวนอย่างไรก็เสียเวลาเปล่า เสียเวลาจากที่กล่าวสัจย์ไปแล้ว เขาก็จะผัดวันประกันพรุ่ง โดยเสียแค่นไม่ได้ โดยที่นับถือหลวงพ่อดีด้วยวัน ก็ว่าโอกาสหน้าฉันจะมา จนบัดนี้ตายไปแล้ว โอกาสหน้าก็ยังไม่มีมา แต่มาเลยที่เดียวก็โดยเอาแต่รแห่มา มาที่ไหน มาที่เมรุ

แม่สู่มปฏิบัติกรรมฐานจนได้ผลสมบัติ การนั่งผลสมบัติได้นั้นคล้ายว่า ๓ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง แต่ผ่านไปแล้ว ๒๐ ชั่วโมง หรือ ๑๐ ชั่วโมงนี้เหมือนนั่งชั่วโมงเดียว หมอชลอ ๘๔ ชั่วโมง สามารถรำลึกชาติ ชาติก่อนที่เป็นลูกมอญอยู่ราชบุรีชายโองัง ไปฆ่าเขาตายที่น้ำตก เขาเอราวัณ ต.ท่าพุทรา อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี ตัวเองก็ต้องไปตายตรงนั้นเช่นเดียวกันที่ไปฆ่าเขามาเช่นนั้น

เมื่อแม่สู่มเข้าผลสมบัติได้ ๒๔ ชั่วโมง ก็ระลึกเหตุการณ์ในชีวิตเมื่อครั้งอดีตชาติได้ ตั้งแต่วัดศรีสาคร แล้วก็สมภารวัดศรีสาครเป็นอะไรมา คนไหนเป็นอย่างไหน คนนี้เป็นอย่างไรนี้ ต้องมารับกรรมตรงไหน ถูกต้องตามตำราทุกประการ

ผลแห่งการนั่งสมาธินี้ ออกแล้วมันมีกำลังเข้มแข็ง เรานอนไม่ได้เต็มตื่นเต็มตา ตื่นขึ้นมาก็เพ็ญละเหี่ยวใจ แต่สมาธินี้ไม่มีการง่วงนอน และมีกำลังไปเกี่ยวข้าว มีกำลังไปไถนาได้

ปี ๒๕๒๖ ถึงวาระของแม่สู่มจะต้องจากโลกมนุษย์ไป แต่แม่สู่มก็ไม่ย่อท้อในความตาย เพราะรู้ตาย เรียนตายมาแล้ว เตรียมตัวก่อนตายมานานแล้ว มาขอกราบนมัสการลาในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ไปสู่สัมปรายภพ ถ้าสามารถจะไปสู่มรรคผลนิพพานได้ก็จะไป เริ่มต้นเป็นพระโสดาบันตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาตามลำดับ แม่สู่มเป็นคนไม่พูดไม่จา ไม่ใส่ใจกับเรื่องบ่าวคอกแตกของใครใด ๆ ทั้งสิ้น เอาตมาจึงได้คิดว่าก็ควรจะอยู่กับเราไว้ได้ หลังจากเอาตมาก็มรณภาพ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ห่างจากแม่สู่ม ๕ – ๖ ปี โดยรถชนคอหักตาย แม่สู่มก็รู้เหมือนกัน เอาตมาก็ขอลาญาติโยมไปสู่ภพใหม่ต่อไป

๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑ เวลา ๑๒.๔๕ น. จึงได้ช่วยแม่เตียงและพวกผู้หญิงมาหนึ่งกรรมฐาน อาตมาจะจากไปแล้ว พอใกล้วันที่ ๑๔ ก็ไล่พวกโยมผู้หญิงออกไป เรียกโยมผู้ชายเข้ามา เช่น โยม พ.ท.วิง รอดเฉย โยมธวัช ที่เราเรียกว่า ลุงบุญ ต้องการเอาโยมผู้ชายหามศพอาตมาเข้าวัด โยมผู้หญิงจะได้ไปเตรียมทำกับข้าวมาเลี้ยงในงานศพของอาตมา เตรียมแผนไว้ แต่แล้วก็ผิดแผนไป ขอลี้ขอลี้ ๑๔ ตุลาคม ๑๒.๔๕ น. รถก็ชนคอปไป โยมที่มาอยู่ที่วัดก็พากันไปเยี่ยมที่โรงพยาบาล ก็ออกจากกรรมฐานกันไปหมด หมอก็บอกให้กลับบ้านเตรียมหาปีพาทย์มอญได้ อันนี้ก็ขอไม่เล่าเพราะมันจะซ้ำซ้อนกัน

๕ ปีให้หลังมา โยมสุมก็จะต้องตาย เป็นมะเร็งวาระสุดท้าย กินปอดหมดแล้ว อาเจียนเป็นเลือด อุจจาระเป็นเลือด เราก็มานึกเหตุการณ์ของวาระจิต คือ บัญญัติของชีวิตนี้เป็นประการใด บางคนไปหาหมอดูว่าจะมีอายุยืนถึง ๙๐ อาจตายภายใน ๕๐ ปี ๒๐ ปีก็ได้ บางทีหมอดูบอกว่าต้องตายอายุแค่นี้ อาจอยู่ถึง ๙๐ ปีก็ได้ ไม่แน่นอน เพราะกรรมมาตัดรอนก็เป็นไปได้ บุญกุศลช่วยให้เราจากโลกไปไวก็ได้ ที่มีเวรกรรมอยู่ด้วยความลำบากกว่าจะตายก็มีมากมาย นานอยู่ นานแก่ นานแยะ นานด้วยกฎแห่งกรรมก็ได้ บางคนมีบุญวาสนาอยู่ได้ไม่นาน ต้องจากไปในเวลาอันสมควรเหมือนกัน อาตมาจึงไปรับแม่สุมมาอยู่ที่นี้แล้วให้บำเพ็ญกุศลอย่างหนัก นั่งเจริญสมาธิผลสมาบัติเป็นประจำ โรคภัยไข้เจ็บก็เริ่มหายเริ่มดีขึ้นมาตามลำดับ อยู่ได้ ๑๕ ปีพอดี ในปีนี้

ขอเจริญพรท่านสาธุชนทั้งหลาย เจริญกรรมฐานดีที่สุด ไม่มีอะไรดีว่าการเจริญพระกรรมฐานแล้ว กรรมฐานแก้ปัญหาชีวิตได้ ระลึกชาติของชีวิตได้ รู้กฎแห่งกรรม มันก็ไม่ยากถ้าท่านทำได้ แต่ท่านมีนิสัยใหม่ เมื่อชาติก่อนท่านไม่มีก็ไม่มีอะไร สร้างนิสัยใหม่ได้ เมื่อชาติก่อนเราไม่เคยเรียนหนังสือมา เราก็เรียนช้าหน่อย เราก็มานะบากบั่น เพียรมาก อดทนเข้า ก็สามารถสำเร็จได้ จบได้เหมือนกัน แต่ก็อาจจะช้าไปถ้าเมื่อชาติก่อนเราไม่ได้เรียนสะสมเข้าไว้ เหมือนบุญนี้เราไม่ได้สะสมเข้าไว้ เรามาสะสมทีหลังก็ช้ากว่าเขา แต่ไม่เป็นไร สะสมทีละเล็กทีละน้อย ทีละหยดทีละหยาดก็สามารถเต็มกระจาดเต็มหาบเต็มไหเต็มกระบอกได้ ปัญหาคืออย่าให้กระบอกรั่ว อย่าให้ตุ่มมันรั่ว

แม่สุมได้จากไปแล้ว เราก็จะต้องจากกันไป ตามกันไปเป็นแถว ๆ เหมือนกัน อย่าไปแข่งคิวกันนะ ไปตามคิวเข้าใจไหม บางคนไม่รู้จะรีบไปไหน แขงคิวกันไปเลย แต่ท่านทั้งหลายอย่าประมาท อย่าพลาดโอกาสสร้างความดีงาม เจริญกรรมฐานดีที่สุด ไม่มีอะไรดีว่าการเจริญกรรมฐาน ก็ขอฝากข้อคิดไว้ด้วย...

ประวัติคุณแม่สุม ทองยิ่ง

คุณแม่สู่ม ทองยิ่ง หรือที่คนส่วนใหญ่รู้จักในนาม **แม่ใหญ่** นั้น เป็นบุตรของพ่อทรัพย์ แม่ช้อย บรรจบราษฎร์ เกิดเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ ที่บ้าน ต.ตันโพธิ์ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี

แม่สู่ม สมรสกับ นายฮง ทองยิ่ง มีบุตรธิดารวม ๓ คน คือ

๑. นางระเบียบ บิวสะอาด ถึงแก่กรรม
๒. นางละมัย รุ่งสว่าง
๓. นายเมือง ทองยิ่ง

แม่สู่ม เกิดในตระกูลผู้เฒ่าในธรรมะ จึงใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาตลอดมา มีความขยันขันแข็งในอาชีพเกษตรกรรม จนมีฐานะดีพอสมควร

แม่สู่ม เริ่มสนใจการปฏิบัติธรรมตั้งแต่อายุ ๓๘ ปี โดยการติดตามแม่ช้อย และญาติผู้ใหญ่หลายท่านมาปฏิบัติธรรมในแนววิปัสสนากัมมัฏฐานกับหลวงพ่ोजรัญสมัยที่ท่านยังอยู่ที่วัดพรหมบุรี จนกระทั่งหลวงพ่อดำรงตำแหน่งและย้ายมาเป็นเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน ก็ติดตามมาปฏิบัติกัมมัฏฐานทุกวันพระมิได้ขาด ซึ่งสมัยนั้นต้องพายเรือมาวัดไกลจากบ้านถึง ๘ กิโลเมตร **แม่สู่ม** ทุ่มเกี่ยวกับการปฏิบัติกัมมัฏฐานอย่างจริงจัง มีความเพียรเป็นเลิศ เริ่มปฏิบัติตั้งแต่ ๒ ทุ่ม ถึง ๕ ทุกคืน ตอนกลางวันต้องออกไปทำงานกลางทุ่ง ปฏิบัติเช่นนี้มิได้ขาดอยู่นานหลายปี จนสามารถนั่งสมาธิได้ก้าวหน้ากว่าทุกคนเมื่อฝึกสมาธิได้แก่กล้า เข้าฌานสมาบัติได้ สามารถนั่งสมาธิเข้าผลสมาบัติได้นาน ๓๐ ชั่วโมง หลวงพ่อบอกว่า **แม่สู่ม** มิใช่จะเพ็งปฏิบัติกัมมัฏฐานในชาตินี้เท่านั้น แต่ได้สร้างสมบารมีมาหลายชาติแล้ว ความเพียรพยายามของแม่สู่ม นับเป็นอุทาหรณ์สำหรับนักปฏิบัติธรรมทั้งหลายเป็นอย่างดียิ่ง

เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖ **แม่สู่ม** ได้ป่วยเป็นน้ำท่วมปอด ไปรับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลโรคทรวงอก จ.นนทบุรี และที่สถาบันมะเร็งแห่งชาติ พบว่าแม่สู่ม เป็นมะเร็งระยะสุดท้าย คือ มะเร็งได้ลุกลามจนถึงเยื่อหุ้มปอดข้างซ้ายแล้ว หมอบอกว่าถ้ารักษาโดยการฉีดยาจะอยู่ได้ถึง ๙ เดือน ถ้าไม่รักษาจะอยู่ได้ไม่เกิน ๕ เดือน เห็นว่าถ้ารักษาาก็ไม่มีประโยชน์มากนัก หลวงพ่ोजรัญ ท่านจึงบอกให้แม่สู่มย้ายมาอยู่ที่วัดอัมพวันตลอดไป เพื่อสะดวกในการดูแลรักษา และมอบหน้าที่ให้ช่วยสอนในฝ่ายปฏิบัติกัมมัฏฐานตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

เนื่องด้วย **แม่ส้ม** ได้ทุ่มเททั้งชีวิตให้กับงานฝึกอบรมผู้ปฏิบัติธรรมของหลวงพ่ोजรัญ อย่างจริงจัง จนเป็นที่ไว้วางใจของหลวงพ่อ จึงได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าฝ่ายฝึกอบรมกัมมัฏฐานของพวกผู้ใหญ่ และได้รับชื่อใหม่ว่า **แม่ใหญ่** ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของผู้ปฏิบัติธรรมทุกคน

แม่ใหญ่ ได้อุทิศชีวิตนี้เพื่องานเผยแผ่พระศาสนาของหลวงพ่ोजรัญ อย่างจริงจัง ผู้ที่แม่ใหญ่ห่วงใยที่สุดคือ หลวงพ่อ จึงทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อความสบายใจของหลวงพ่อก่อนนั้น มีงานที่จะต้องดูแลฝ่ายปฏิบัติกัมมัฏฐานอยู่มาก จนแม่ใหญ่ลืมไปว่าหลวงพ่อช่วยต่ออายุมาให้นานเกือบ ๑๕ ปีแล้ว ในระยะหลัง ๆ พละกำลังเริ่มลดน้อยถอยลงเรื่อย ๆ แต่แม่ใหญ่ก็ยังคงพาคณะปฏิบัติกัมมัฏฐานไปเข้าโบสถ์และขึ้นศาลาทุกวันมิได้ขาด จนกระทั่ง เมื่ออังคารที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวันพระ แม่ใหญ่พาคณะกัมมัฏฐานเข้าสมาทานพระกัมมัฏฐานและฟังหลวงพ่อเทศน์ในตอนบ่ายที่ ศาลาหอประชุมภาวนา-กรศรีทิพา เหมือนทุก ๆ วันพระ ซึ่งในวันนั้นหลวงพ่อได้เทศน์เน้นเกี่ยวกับเรื่องปฐมวัย มัชฌิมวัย ปัจฉิมวัย และการหมดอายุ เหมือนกับจะบอกให้ แม่ใหญ่รู้เป็นนัย ๆ ซึ่งแม่ใหญ่ก็คงทราบความหมายเป็นอย่างดี เมื่อหลวงพ่อเทศน์จบ เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. แม่ใหญ่รีบเดินกลับห้องพัก และทันทีที่ไปถึงห้องพักก็อาเจียนออกมาเป็นเลือดจำนวนมาก ท่ามกลางความตกใจของทุกคนที่ช่วยกันดูแลอยู่นั้น แม่ใหญ่เข้าสมาธิแล้วนั่งไปและสิ้นลมหายใจในเวลาต่อมา **รวมสิริอายุได้ ๘๔ ปี ๖ เดือน**

การจากไปของ แม่ใหญ่ อย่างกระทันหัน ยิ่งความโศกเศร้าเสียใจ แก่บุตรหลาน และลูกศิษย์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลวงพ่อ ซึ่งเหมือนได้ขาดแขนขาไปที่เดียวเพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งคุณงามความดีของแม่ใหญ่ จึงเห็นพ้องต้องกันว่าจะนำเงินที่มีเกียรติทุกท่านร่วมทำบุญในงานศพของแม่ใหญ่ทั้งหมด จัดตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติกัมมัฏฐานของแม่ใหญ่ และในการนี้พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชสุทธิญาณมวงคล ได้เมตตารับเป็นเจ้าภาพจัดงานศพให้อย่างสมเกียรติ

ด้วยอำนาจแห่งบุญกุศล ทาน ศีล และภาวนา ที่**คุณแม่ส้ม ทองยิ่ง** ได้สร้างสมบำเพ็ญบุญกุศลมาตลอดชีวิตแล้วนั้น จึงบันดาลส่งผลให้ดวงวิญญาณของ **คุณแม่ส้ม ทองยิ่ง** จงไปสู่สุคติภพ ด้วยเทอญ.

ความเลื่อม และ การหมดอายุขัย

(ธรรมะจากหลวงพ่อกี่แม่ใหญ่รับฟังเป็นครั้งสุดท้าย)

พระราชสุทธินิยามมงคล

๒๗ มกราคม ๒๕๕๑

ในวันธรรมสวนะเช่นในวันนี้ ท่านพุทธศาสนิกและพุทธบริษัท อุบาสก อุบาสิกา ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ มาสร้างกำไรชีวิต มาบำเพ็ญกุศลในวันพระ แสวงหาความดีให้จิตใจของท่าน ให้เบิกบานหรรษา ได้ฟังธรรม เจริญพระกรรมฐาน บำเพ็ญทาน ศีล และภาวนา เป็นต้น เป็นนิยามกาลของท่านเองโดยเฉพาะ ท่านสาธุชนทั้งหลายจะหาโอกาสอย่างนี้ได้ยากมาก

อะไรเอ่ย? มันไวเหลือเกิน ตามไม่ทัน ก็คือ เวลา นี่เอง มันไวมาก ถ้าท่านคิดทบทวนดู ท่านจะรู้ว่า เวลาไวมาก นุ่มสวไวมาก เจริญวัยชันษาที่ไวมาก บัดนี้เข้าปฐมวัย บัดนี้เข้ามัชฌิมวัย บัดนี้ไปปัจฉิมวัยแล้ว เฒ่าชะแรแก่ชราไวมาก

วัย ตัวนี้แปลว่าอะไร? แปลว่า ความเสื่อม ที่เราเรียกว่าเจริญวัยชันษา วัยตัวนี้เป็นภาษาบาลี แปลเป็นภาษาไทยว่า ความเสื่อมนั่นเอง แต่เราก็เสื่อมมาแล้ว ตั้งแต่ปฐมวัย ตลอดออกจากครรภ์ของมารดาร้องอุแว้ อุแว้ แบนเบาะ กำมือแน่น นีของกู และนี่ก็ของกู ตลอดรายการ ก็เข้าไปสู่ ๒๕ ปี เบญจเพศแล้ว เลย ๒๕ ปีย่างเข้า ๒๖ ปี วัยอีกแล้ว วัยเสื่อม เข้าสู่มัชฌิมวัย ตั้งแต่ ๒๖ ปี ถึง ๕๐ ปี เลข ๕ ขึ้นไปแล้วเป็นปัจฉิมวัย วัย ตัวนี้แปลว่า ความเสื่อมโทรมของร่างกายและสังขาร ไม่มีอะไรแน่นอนเลย ท่านสาธุชนทั้งหลาย อย่าละเลยเรื่องบำเพ็ญจิต อย่าละเลยเรื่องสติปัญญา อายุเลย ๕๐ ปีไปแล้ว ท่านจะเข้าสู่ปัจฉิมวัยไปจนกระทั่งวันตาย ไม่มีวันกลับมาอีกแล้ว ขากลับไม่ใช่กลับมาทางเดิมแล้ว ต้องกลับซ้าย เวียนขวา กลับซ้าย เวียนซ้ายกลับขวา เราจะเห็นได้ว่า เดินเข้าโบสถ์เวียนไปทางนี้ จะกลับบ้านก็ต้องเวียนที่เมรุนั่น เวียนกลับไปสู่บ้านของท่านตามเดิม ออกประตูเกิดแล้วต้องไปออกประตูตาย เสื่อมโทรมไปตามสภาพของสังขารและร่างกาย ท่านสาธุชนทั้งหลาย โปรดพิจารณาข้อนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เมื่อสักครู่นี้เอง ยังอยู่ตอนเช้าตี ๕ โยมนุ่งขาว อุบาสกอุบาสิกา ก็มาใส่บาตรกันเป็นแถว เตี่ยว ๑๑ โมง พระสงฆ์องค์เจ้าต้องฉันเพลอีกแล้ว ชามยังไม่ทันแห้งเลย มันไวถึงขนาดนี้ วัย คือ เสื่อม ไม่ใช่วัยเจริญ โปรดจำไว้ข้อนี้ ไม่ใช่เรื่องเล่น เพลเมื่อสักครู่นี้เอง เตี่ยวพระอาทิตย์จะเลี้ยวลับ ชายมะพลับเข้าสู่เวลาพระอาทิตย์อัสดงแล้ว พี่น้องหญิงชายที่รักทั้งหลาย ท่านจะถอยกลับเสื่อมไปตามสภาพจากปฐมวัยของท่านเข้าไปสู่มัชฌิมวัยกลางคน ท่านก็จะเสื่อมลงไปเรื่อย ๆ กระทั่งที่ปัจฉิมวัยแล้ว อายุขึ้นเลข ๖ เลข ๗ แล้ว แยกแยะเสื่อมวัยตายได้ทันที ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องเสื่อมแล้วก็ต้อง

ตาย ไม่แน่นอน แล้วแต่กรรมมาตัดรอนบ่อนทำลายชีวิต อาจจะตายเมื่อเป็นเด็กในปฐมวัย อาจจะมาตายเมื่อมัชฌิมวัยก็ได้ อาจจะไปตายปัจฉิมวัยก็ได้ แก่ตายหมดเวลา หมดทั้งไส้ หมดทั้งน้ำมัน คือ ตะเกียง ไส้ก็หมด น้ำมันก็หมด หมดทั้งเวรหมดทั้งกรรม กิจกรรมก็หมด ไปเหลือแต่ดวงตะเกียง ไม่มีไส้ ไม่มีน้ำมันแล้ว ก็หมดไปตามสภาพของเขาด้วยอายุขัยเช่นนี้

พี่น้องที่เป็นปฐมวัยกำลังเข้าไปสู่วัยหนุ่มและสาว ๒๕, ๒๖ โปรตระวัง โปรตอย่า ประมาท อย่าพลาดอย่าละเลยโอกาสอันดีของท่าน รีบสร้างความดีเสียบัดนี้ได้ใหม่ รีบเข้าวัด ๓ วัดให้จงได้ **วัดอารมณฺ์ วัดจิต วัดอุทฺตรม** ตั้งสติกรรมฐาน ดำรงมั่นเจริญจิตภาวนา ท่านจะได้มรรคได้ผล จะได้อันสงฆ์สมความมุ่งมาดปรารถนาแน่นอน ท่านอย่าประมาทนะ คิดว่าเราจะไม่ตาย อาจจะตายคืนนี้ก็ได้ กรรมมาตัดรอนก็ได้ เราก็คงไม่สามารถทราบได้ว่าเวรกรรมตามสนอง สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรมอย่างนี้แหละหนอ ไม่มีอะไรมาตัด เราตัดรอนด้วยกรรมจากการกระทำครั้งอดีตชาติ วิบากกรรม และกรรมที่ทำไว้ในปัจจุบันสามารถจะบั่นทอนในอนาคตให้เราจากโลกไปโดยไม่ทราบ โดยไม่เข้าใจ โดยไม่รู้ตัวก็มากหลาย

นี่แหละท่านสาธุชนทั้งหลาย โปรดได้พิจารณาข้อนี้ให้มากที่สุด และวันนี้เป็นกรณีพิเศษของวันพระที่คนไทย สัญชาติจีนได้ถือโอกาสขึ้นปีใหม่บูชาบรรพบุรุษในวันนี้ มีทั่วโลกที่คนสัญชาติจีนอยู่ที่ไหน จะอยู่เอเชีย ยุโรป สหรัฐอเมริกา ก็ต้องไหว้ เป็นประเพณีนิยม ไหว้บรรพบุรุษ ปู่ ย่า ตา ยาย ไหว้กราบทุกโอกาสที่มีในวันนี้เวลานี้ ถึงหากว่าเราท่านทั้งหลายเป็นคนไทยสัญชาติจีน ก็ต้องไหว้ ถึงหากว่าท่านทั้งหลายมิใช่สัญชาติจีน แต่เป็นคนไทยแท้ พ่อไทย แม่ไทย ลูกก็ไทย ก็ต้องไหว้ ไม่มีใครพลาด กตัญญูกตเวทิตาธรรม ไม่ผิดแผกแตกต่างกันได้แต่ประการใด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายืนยันและรับรอง ผู้ใดมีกตัญญูกตเวทิตาธรรม ไม่ลืมพระคุณบุพการี คนนั้นจะมีทางเดินเจริญก้าวหน้าไม่เสื่อม จะรวยเป็นเศรษฐีมั่งมีศรีสุข คนที่ไม่ลืมกตัญญู ไม่มีบุพการี ชีวิตจะไม่มีแก่นสาร ในวันนี้ควรจะระลึกถึงกตัญญูกตเวทิตาธรรม นึกถึงบุพการี เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ได้สร้างสมบัติให้เรามา ไม่จำเป็นต้องเป็นคนจีน คนไทยก็ระบึกทุกวันพระ วันโกน เตรียมการวันพระกัมมัฏฐาน รำลึกถึงบุพการีกตัญญูกตเวทิตาธรรม ไม่จำเป็นต้องเป็นวันตรุษจีน ทุกวันพระทำได้ทุกเวลา พระพุทธเจ้าสอนว่า **สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง** เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเฉพาะตรุษจีนหรือวันขึ้นปีใหม่ หรือจำเพาะวันสารท แต่ประการใด วันโกน วันพระสำคัญมาก วันดีเราก็ไม่ละ วันพระเราก็อย่าเว้นความดี แต่เป็นที่น่าเสียดายเหลือเกิน ท่านสาธุชนทั้งหลาย พระพุทธเจ้าทรงแสดงย้าเติมเสริมให้เราเข้าใจอีก วันดีของเรานั้นมีทุกวันทุกเวลา อย่าพลาดอย่าประมาท อย่าละโอกาสอันดีงาม อย่าประมาทชีวิต ทุกเวลาเราก็ทำความดีได้ กตัญญู

กตเวทิตูทุกหน้าที่และการงาน ทุกเวลาได้ แต่วันตรุษจีนนี้เป็นประเพณีวันขึ้นปีใหม่ของคน
สัญชาติจีน จะขึ้นปีใหม่หรือไม่ก็ตาม เราก็เป็นคนเก่า ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปดีกว่านี้เลย
หากท่านนึกถึงบุพการีที่ได้อุปการะแต่กาลก่อน นึกถึงคุณค่าของชีวิตอันนี้แล้ว ท่านจะ
เป็นคนดียิ่งในสังคม ท่านจะเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพรแน่นอน จะมีประโยชน์แก่ตนเอง
โดยเฉพาะ พระพุทธเจ้าให้ระลึกถึงลมหายใจเข้าออก หายใจเข้ารู้ หายใจออกรู้
เลือดเนื้อเชื้อไขได้มาจากปู่กับย่า ตากับยาย ได้มาจากพ่อแม่ ทั้งสองประการนี้ ถ้าสำนึกชีวิต
ขึ้นมาว่าชีวิตเรามีค่า เวลาที่มีประโยชน์แล้ว จะนึกถึงบุพการีได้ ท่านทั้งหลายทั้งหนุ่มสาว
ท่านมานั่งเจริญกัมมัฏฐานท่านจะนึกอย่างนี้ จะนึกถึงมหาเมตตาใหญ่ นึกถึงบุพการี ท่าน
ร้องให้ น้ำตาท่านจะร่วง ว่าคิดถึงแม่ คิดถึงพ่อ คิดถึงแม่ ๆ คิดถึงปู่ ย่า ตา ยาย ชาตภูมิ
มาตุภูมิของตน ที่มีอุปการะคุณมาแต่กาลก่อน จะคิดถึงสถานที่เป็นแหล่งเกิดชีวิต จะ
คิดถึงการประกอบอาชีพการงาน เช่น บริษัทไม่ควรทำลาย จะคิดถึงคุณงามความดีของ
อาชีพการงานที่เราขายข้าวขายของ ประกอบธุรกิจ ควรจะคิดถึงเขาด้วยที่อุปการะเรามาได้
ดิบได้ดีเช่นนี้ จะมีประโยชน์ไม่น้อย เหมือนน้ำย่อยบ่อตาล ที่ละลายที่ละลายก็เต็มกระบอก
ได้ ฉันทใดก็ฉันทนั้น นี้แหละท่านผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ถ้าท่านสนใจในเรื่องของตัวท่าน ท่าน
จะนึกถึงบุพการีได้เป็นอันดับแรก วันไหว้บรรพบุรุษต้องคิดนะ วันดีไม่ละวันพระไม่เว้น คือ
สร้างความซื่ออย่างนั้นหรือ ควรสร้างความดีโดยวันดีก็สร้างวันพระก็สร้าง วันดีไม่ต้องละวัน
พระอย่าเว้นความดี ริมมาวัดสดับพระธรรมเทศนาได้ใหม่ ไม่มีใครมาวันพระสดับพระธรรม
เทศนา ไม่มีใครให้ทานในวันพระ ซึ่งปู่ ย่า ตา ยาย มาคอยรับส่วนบุญ เปเรตวิสัย ก็มาอยู่ข้าง
ๆ กันเยอะหมด แต่ไม่มีใครมาให้ทานกับเปเรตวิสัยที่กำลังมาคอยรับส่วนบุญอยู่ สวรรค์เอ๋ย
เทพเจ้าทุกชั้นฟ้ากำลังเปิดม่านฟ้าดูประชาชนชาวโลก ว่าวันนี้ใครจะทำบุญอะไรบ้าง โลก
สวรรค์โลกนรกปิด หยุดการงานหน้าที่ ให้สร้างความดี เมืองนรกหยุดงาน มีหลักฐานที่ไหน
ยืนยัน มีหลักฐานที่ยายสอิ่ง กับตาปุ่น (ดูกฎแห่งกรรม - ธรรมปฏิบัติเล่ม ๑ หน้า ๖๖ - ๗๔)
มาสร้างกุฏิกรรมฐาน ๘๐ บาท โดยโยมเล็ก สุกใสพงษ์ ทายกที่วัดนี้เป็นผู้สร้าง ราคา ๘๐
บาทเท่านั้น เป็นพยานว่าอยู่เมืองนรกมาวันโกนวันพระโดยเขาให้หยุดไม่ต้องทำโทษ วันดีมี
ปัญญาวันสวรรค์ก็ให้หยุด แต่เราเมืองมนุษย์มาหยุดวันเสาร์วันอาทิตย์ หลักฐานที่ยืนยันได้ที่
วัดนี้ หญิงสองร่างนางสองชาติ เป็นหลักฐานที่ยืนยันได้แน่ชัดมาก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐
กาลครั้งนั้น อาตมาก็มาอยู่ที่นี่ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นกุฏิหลังแรกที่วัดนี้ เรียกว่ากุฏิกรรมฐาน
ไม่ขอกล่าวให้ยืดยาวในโอกาสนี้

จะกล่าวเรื่องบุพการีกับความดีในกรรมฐาน ท่านจะนึกถึงบุพการีด้วยความซึ่งใจ
น้ำตาท่านจะร่วง คิดถึงแม่คิดถึงพ่อ หรือปู่ ย่า ตา ยาย อย่างนี้เป็นต้น นับประสาอะไรกับ

เด็กตัวนิดเดียว ชื่อเด็กหญิงทัศนีย์ แม่เป็นโรคมะเร็ง มีศรัทธามั่น ไม่มีใครบอกไม่มีใครเชิญชวนแต่ประการใด เป็นเด็ก ม.๑ โรงเรียนสงวนหญิง จ.สุพรรณบุรี มาปฏิบัติธรรมที่นี้ นักเรียน ม.๑ เท่านั้น มีความคิดสูง พอหนึ่งได้ ๓ วัน วันที่ ๔ จะกลับน้ำตาล่วง “เรียนให้หลวง พ่อทราบขออยู่ต่อสัก ๗ วันได้ไหม แม่หนูเป็นโรคมะเร็งวาระสุดท้ายต้องตายแน่นอน หนูยังไม่ได้แทนคุณแม่คุณพ่อเลย แม่ก็จะมาตาย หนูจะอยู่กับใครเล่า” เรานี้แหละตื่นตันใจจริง ๆ หนูจะอยู่กับปากก็ไม่เหมือนแม่ นี่แหละท่านฟังแล้วคิดหน่อย เด็กยังมีความคิด เดี่ยวนี้คนโตไม่ค่อยคิด เด็กคนนี้พูดลึกซึ้งมาก “หลวงพ่อกะ จะอยู่กับใครก็ตามนะคะ สู้อยู่กับพ่อกับแม่ของเราไม่ได้เลย” คำนี้ลึกซึ้ง เป็นความคิดของเด็กในวัย ม.๑ ชัดเจนที่วัดอัมพวันเมื่อครั้งนั้น ๕ - ๖ ปีมาแล้ว นี่แหละขอเจริญพรว่ากรรมฐานให้เกิดปัญญาได้ เด็ก ม.๑ เกิดปัญญาใช้ได้ แล้ว เด็กโตไม่ค่อยเกิดปัญญา นั่งกรรมฐานมัวไปคุยกันสรวลเสเฮฮา ท่านจะไม่ได้ผล ท่านจะไม่ลึกซึ้งแต่ประการใด ต้องตัดปลิโพทคือความกังวล อย่าไปห่วงใยใครได้ไหม อย่าคิดหลายเรื่องในเวลาเดียวกัน จงคิดแต่เรื่องเดียว เอาหลายเรื่องในเวลาเดียวกัน ท่านจะสับสนอลหม่าน จิตใจท่านจะไม่เป็นสมาธิ

ความรักของพ่อแม่ผู้ดีธรรมบริสุทธิ์มากไม่หวังผลตอบแทนกับลูกแน่นอนที่สุด ลูกจะตอบแทนหรือไม่ พ่อแม่ไม่เคยว่าอะไร ถ้าท่านมีลูกท่านจะรู้ได้ ถ้าท่านไม่มีบุตรธิดาท่านจะ 모르เลย ถ้าท่านเป็นหนุ่มเป็นสาวจะ 모르เรื่องนี้แน่นอน อะไรหนอจะอบอุ่นเท่าตัดแม่เรา อะไรหนอจะอบอุ่นเท่าวงแขนของพ่อเราไม่มีอีกแล้ว วงแขนของสามีภรรยาจะอบอุ่นเท่าวงแขนของแม่ไหม ท่านไม่ได้นั่งกรรมฐานท่านคิดไม่ได้ ท่านเคยว่าแม่ นินทาพ่อ ลองมานั่งกรรมฐานให้ได้ผลได้มรรค รับรองท่านจะร้องไห้ ว่าเราไม่น่าจะคิดกับแม่อย่างนี้ ไม่น่าจะคิดกับพ่ออย่างนี้เลย มันจะออกมาตามทำนองกรรม ท่านนึกถึงบุพการีคือกตัญญูกตเวทิตาธรรม ต้องได้เป็นข้อแรกของกรรมฐาน ถ้าไม่เกิดอย่างนี้ท่านนั่งกรรมฐานไม่ได้ผล มานั่งจะไปสวรรค์ นิพพาน ไปบวชชีพรหมณ์ตามวัดกันอย่างนั้นหรือ มีแต่วิทยากรเทศน์กันไม่พัก ติดกันเทศน์ไม่พัก อาตมาไม่นิยม อย่างถวายซองก็ไม่นิยม นิยมให้สร้างธรรมะ สร้างพระไว้ในใจให้มากที่สุด แต่ปัจจัยที่ทำบุญเป็นประเภท ๒ ทาน คีล ภาวนา อาจจะเป็นประเภท ๒ ได้ นี่แหละบุพการี

พระพุทธเจ้าสอนกตัญญูกตเวทิตา ในโลกนี้หายาก คนที่ระลึกถึงบุญคุณนี้ไม่ค่อยมี ท่านสอนไว้ชัดก็คือ บุพการีหมื่นพันคน จะมีสักคนที่ลึกซึ้งเข้าไปถึงเหตุการณ์เช่นนี้ รู้แต่ว่าชายเป็นพ่อหญิงก็เป็นแม่ แต่ไม่รู้เลยน้ำใจของพ่อน้ำใจของแม่เป็นประการใด ในบุพการี คนจีนเขาจึงขลังมากไหว้บรรพบุรุษ เช่นในตรุษจีนเช่นในวันนี้นั้น เขาจึงหมอบไหว้ เอาเครื่องเปิด

ไก่ ขนมหงอก ขนมหิวน ตามประเพณีจีนมาไหว้กันมากมาย ถึงหากว่าจะผิดธรรมเนียมบางอย่าง เช่น พ่อแม่ชอบสุรายาเมา ก็สุรายาเมาจากบูชาพระคุณ เป็นการกตัญญูเหมือนกันแต่ก็ไม่ผิดอะไรมากมาย แต่เราอย่าไปกินเหล้าให้มันเมาก็แล้วกัน เอาเป็นประเพณีเป็นวัตถุ เป็นสมมติบัญญัติ เพื่อไม่เป็นการทำลายน้ำใจพ่อแม่ อย่าไปดื่มเหล้าเสียเองก็จะเป็นบาป เป็นการบูชาอย่างลึกซึ้ง ถึงพ่อแม่ยังมีชีวิตอยู่ ท่านชอบอย่าไปขัดคอท่าน เราหาหนโยบายอื่นให้ท่านทำบุญ ให้ท่านเลิกเหล้าจงได้ อย่าไปว่าพ่อว่าแม่ให้เสียน้ำใจ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า บัวอย่าช้ำน้ำอย่าขุ่น ขอให้ชีวิตเรารุ่งเรืองตลอดกาล

วันนี้จะชี้แจงเรื่องกรณฐานกตัญญูกตเวทิตาธรรม เหมือน ด.ญ. ทศนีย์ ม.๑ นั้นเห็นชัด คิดถึงแม่แล้ว ถ้าเธอไม่มากับโรงเรียนสงวนหญิงมานั่งกรณฐานแล้ว เธอจะไม่นึกคิดไม่ออกบอกไม่ได้เพราะยังเด็กยังเล็กนัก ยังไม่รู้ว่าคุณค่าแม่เป็นประการใด พอเจริญกรณฐานเข้าซึ่งใจ ร้องไห้มาหาหลวงพ่อกุฎิ บอกว่าหลวงพ่อ ช่วยหนู พุฒมีเหตุผล เราตื่นตื่นจนน้ำตาเราแทบจะไหล ตื่นตันกับเด็กเขาที่รักแม่ของเขาอย่างยอดชีวิตจิตใจ ไม่มีผู้อื่นที่จะรักแม่ที่จะเอาชีวิตแลกแม่ไว้ได้ หลวงพ่อคะหนูนั่งให้มันตายไปเลย เพื่อให้แม่หนูรอด ถ้าแม่หนูรอดได้หนูยอมตายก็ได้ หายากมาก ถึงกับชีวิตแลกกับแม่ได้ ไม่มีที่ไหนแล้ว ท่านบุพการีทั้งหลายเอ๋ย กตัญญูกตเวทิตาธรรมดังเช่นกล่าวแล้ว อาตมายังพูดอยู่เรื่อย เด็กคนนี้แม่ก็เป็นครูโรงเรียนด้วย

บางคนมาถามหลวงพ่อกะแม่ป่วยอยู่ห้อง ไอซียู โรงพยาบาลศิริราช ชาวเขาลือกันว่ามานั่งแล้วแม่จะหายหรือ ฉันจะลองดูสักวันหนึ่งได้ไหม บอกว่าขอเจริญพรกลับไปเถอะ บอกลองไม่ได้ ที่วัดนี้ลองไม่เป็น ศรัทธาใหม่ หนูไม่เคยไม่เข้าใจกลับดีกว่า แม่เธอตายหมื่นเปอร์เซ็นต์ มีอย่างนี้เยอะ ไม่ใช่แลกขนมหงอก เอาสตางค์ไปแลกของในตลาดอย่างนี้หรือ ต้องสร้างความดีด้วยตนเองเช่นดังกล่าว สู้เด็กไม่ได้ บางคนมาพูดจู้จี้จั่ง บอกไม่เคยเชื่อ หลวงพ่อกะสวดมนต์ก็จบแม่ถึงจะฟื้น พ่อถึงจะหายจากโรค บอกไม่ได้ ไม่ทราบแล้วแต่ศรัทธา จะกี่จบเราไม่ทราบ แต่ให้สวดเกินกว่าอายุจะได้กำไรชีวิต ให้คนที่สวดนั้นเป็นกำไรของชีวิต เอากำไรไปแจกให้คนอื่น ลอกคิดดูค้าขายขาดทุนจะเอาทุนที่ไหนไปให้คนอื่น จะเอากำไรที่ไหนไปให้ใคร จะขาดทุนอย่างย่อยยับใช่หรือไม่ นี่แหละความศรัทธานั้นสำคัญ ทั้งพระสงฆ์องค์เจ้า ทั้งฆราวาส อย่าให้ขาดทุนได้ไหม ให้ได้กำไรทุกวันทุกนาทีเดียว มีแต่ขาดทุนทุกวันเสียใจด้วย ขาดทุนเวลา ขาดทุนชีวิตชีวา แล้ววัยก็เสื่อมไปตามสภาพ จะได้กำไรได้อย่างไร หมดเวลาตอนนั้นไม่ได้อะไรที่เป็นคุณค่าของชีวิตแต่ประการใด ก็ขอเจริญพรญาติโยมโปรดได้รับทราบข้อนี้ไว้

วันนี้วันกตัญญูต่อบรรพบุรุษก็ต้องพูดให้เข้าใจ เพื่อท่านจะเป็นไทยสัญชาติจีน หรือ จีนสัญชาติไทยก็ไม่ว่ากัน แต่อาจมาคิดว่าจะตรุษจีน สารทจีน หรือตรุษไทย สารทไทย ก็ไม่สำคัญ สำคัญทำทุกวันได้ใหม่ กตัญญูทุกวันได้ใหม่ เจริญบุพการี รำลึกถึงคุณของผู้มีพระคุณทุกวันทุกนาทีทุกลมหายใจได้ใหม่ รำลึกถึงคุณพระพุทธรูปเจ้าทุกนาทีที่ทองได้ใหม่ที่มีพระคุณอันล้นเหลือ ถึงพระธรรมที่เราปฏิบัติธรรมตลอดทั้งวินาทีเดี๋ยวก็ต้องคิดได้ใหม่ ไม่จำเป็นต้องมาคิดในวันพระนี้ ได้หรือไม่ประการใด คิดถึงคุณค่าของพระสงฆ์ รัตนะแก้ว ๓ ประการทุกวินาที พาหุยมหากาย ทุกวินาที ท่านจะเจริญศรี เจริญหน้าที่การงาน เงินไหลนองทองไหลมา ท่านได้กำไรชีวิต ชีวิตท่านได้กำไร เพราะอารมณ์ท่านดีมีปัญญา ได้จากการเจริญพระกรรมฐานถูกต้องตามครรลองของชีวิตแล้ว ซึ่งแน่นอนที่สุด ไม่มีอะไรจะมันคงเท่าหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว ตรงนี้หน้าคิด พิจารณาตัวเองเถิด ไม่มีใครเขาทำให้ท่านได้หรอก อาตมาก็ช่วยโยมไม่ได้หรอก เพียงแต่แนะแนวตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเท่านั้น แต่คำสอนของพระพุทธเจ้านั้นเราไม่ปฏิบัติก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด จะซื้อบอกรวดมรรคาวานี้ไปสวรรค์ นี่ไปนรก บอกได้เท่านี้ นี่ไปเป็นเปรต อสุรกาย นีสัตว์เดรัจฉาน ไปสู่อบายภูมิ นี่ไปทางสู่ทางเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าไปทางนี้ ก้าวเสื่อมไปทางนั้น บอกหนทางได้เท่านี้ แผนที่มีมรรคมรรคาแต่เราจะเดินไปทางไหน แล้วแต่โยมชอบ โยมไม่ชอบก็ไม่ใช่ไรทางดีก็กลับเป็นทางชั่ว ทางชั่วก็กับร้ายกลายเป็นทางดี อย่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว อย่าเห็นความชั่วเป็นความดีเลย จงเห็นกงจักรเป็นกงจักร เห็นดอกบัวเป็นความดีมีปัญญา แสงสว่างก็คือปัญญาญาณ เห็นให้มันคงที่คงวา อย่าต่อหน้ามะพลับลับหลังตะโก ต่อหน้าส้มโอลับหลังส้มแซ่จ ควรจะเป็นมะตูมแข็งนอกมะกอกแข็งใน แข็งทั้งนอกทั้งใน อดทนในอดทนนอกด้วยการเจริญสติปัญญา ๔ ท่านจะสร้างความคิดทุกวิถีทาง สร้างความคิดได้ทุกนาทีทอง ท่านจะประคองไว้ในใจอย่างมั่นคงและถาวร แต่ท่านจะทำได้แค่ไหนอาตมาไม่ทราบของท่าน ข้อได้ข้อเสียอยู่ที่โยมทุกคนที่มาวัด จะขาดทุนอย่างย่อยยับหรือบางคนมาก็ได้กำไรกลับไปชื่นอกชื่นใจ บางคนมาก็ขาดทุนกลับไปเสียใจเวลาที่หมดไปแล้วเรียกคืนไม่ได้ ๗ วันแล้วก็เรียกคืนไม่ได้อีก ไม่ได้อะไรกลับคืนมาเลย ไม่มีเงินเราก็หาได้ ไม่มีทองเราก็ไปซื้อ ไม่มีบ้านปลูกเราก็ปลูกใหม่ กิจการไม่ดีเราก็เปลี่ยนแปลงมันใหม่อย่าเดินหมากรุกตาเดียว หมากรุก ๖๔ ตาอย่าเดินตาเดียว เปลี่ยนตาเดินเสียบาง มันจะดีขึ้นมานั่นเอง ถ้าเราไม่รู้จักเปลี่ยนแปลงภาวะเช่นนี้แล้ว เราจะไปดีได้อย่างไรหรือ มีแต่จะขาดทุนเวลา ขาดทุนทรัพย์สิ้นเงินทอง ขาดทุนทรัพย์สมบัติ ขาดทุนวิชาความรู้ แถมขาดทุนเวลาที่ผ่านไปแล้วย่างน่าเสียดาย และเสียใจด้วย ไม่เกิดประโยชน์แต่ประการใด ตรงนี้เป็นเรื่องอจินไตยที่ควรจะต้องคิดถึงกันต่อไป จะมีประโยชน์ของท่านเอง

ท่านทั้งหลายวันนี้ ท่านคิดถึงตัวท่านเองบ้างไหม บรรพบุรุษเป็นคนสร้างเรามานะ น่าจะคิดถึงตัวท่าน มีหัวใจมาจากพ่อ น้ำเลือดน้ำเหลืองมาจากแม่ มาทั้งจากปู่ ย่า ตา ยาย ในตัวคนนั้น ท่านเจริญกรรมฐานได้ดังที่กล่าวแล้ว ท่านจะคิดถึงตรงนี้ นึกถึงบุพการี จะขยันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ จะขยันหมั่นเพียรโดยถูกต้อง จะเริ่มต้นในชีวิตให้ดี ทำดีให้มากที่สุด มันจะเกิดอัตโนมัติแก่ตัวท่านเอง ไม่ใช่มานั่งกันจิ้ม ๆ จำ ๆ มาแก้บนกันหรือ เห็นที่นี้เป็นศาลเจ้า ควรจะเป็นศาลเจ้าไคฟง ไม่รับบน โน่นไปหาศาลเจ้าแม่กวนอิม เจ้าพ่อเสือ ศาลเจ้าแม่อะไรนั้น บนกันกันกระดก ๆ ไม่ต้องทำมาหากิน ไม่ต้องมานั่งกรรมฐาน บนกันไปสวรรค์นิพพาน แต่ที่นี้เป็นศาลไคฟง ท่านอย่ามาบนกันอย่างนั้น ท่านอยากจะบนให้เรียนหนังสือเก่งบนได้เลย ไปจุดธูปกับศาลไคฟง ว่าข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียนหนังสือ ไคฟงก็จะบอก ว่าคืนที่ ๔ ตั้งใจดูหนังสือต่อไป ฟังตัวเองให้ได้ ไคฟงเขาจะบอกอย่าไปฟังคนอื่นนะ เพราะศาลไคฟงไม่กินเครื่องสังเวย วัตน์ไม่ใช่ศาลอย่างอื่นนะ เป็นศาลไคฟง ไม่ใช่บน ๗ วัน บน ๓ วัน หรือบน ๗ วัน มาอยู่ ๓ วันกลับไปแล้ว อย่ามาโกหกศาลไคฟงนะ เข้าใจไหม ก็ไม่เป็นไรนะ ศาลนี้ไม่กินเครื่องสังเวย อย่าให้เสียสัจจะนะ ถ้าท่านเสียสัจจะท่านจะลงนรกไปเลย ศาลนี้ไม่รับบน บนอย่างนี้ได้ ถ้าข้าพเจ้านั่งเจริญกรรมฐานอดทนตลอด ๗ วัน ๗ คืน ไม่นอนไม่พูดกับใคร บนถวายเดี่ยว ๕ ชาม พอออกกรรมฐานกินให้มันอิ่มไปเลย นี่ศาลไคฟงไม่ใช่บนกับพระจะเอาจีวรดี ๆ มาถวาย ก็คงไม่ศาลไคฟงหรืออาจจะมีศาลอื่นแทรกอยู่ในศาลไคฟง เราก็ไม่รู้ กินสินบนตลอดรายการ วัตน์ไม่รับบน โทรศัพท์มาตั้งแต่เช้า บอกจะบวชเป็นพระสัก ๑๕ วัน บนไว้ บนแบบนี้ศาลไคฟงไม่รับ ไปศาลข้างบ้านคุณ วัตน์ข้างบ้านคุณ ต้องเดือนหนึ่ง เขาโทร.ตอบว่าวัดเขาบวช ๗ วันยังได้ บวช ๓ วันยังได้ หน้าไฟก็ยังได้ ก็ไปบวชชี่ นี่ศาลไคฟงบวชต้อง ๑ เดือนได้ไหม ไม่ได้ไปบวชวัดอื่น จะมานั่งกรรมฐานสัก ๗ วันก่อน จะบวชให้เดือนกุมภาพันธ์นี้ ถ้านั่งกรรมฐานไม่ได้ ไปศาลเจ้าแม่กวนอิมนั้น ศาลไคฟงไม่รับนะ จำไว้ให้ได้ มาบนกันเยอะเลยที่วัดเรา นี้ก็ไม่ทราบเหมือนกันยังทายไม่ออกว่า ว่าที่เขาทำกรรมฐานเป็นศาลอะไร ศาลไคฟง หรือศาลเจ้าแม่กวนอิม น่าจะมาสร้างความคิดให้แก่ตัวเอง เหมือนเด็กเอาความดีให้แม่ได้ไหม อย่างบน บนกับบนนี้มันใกล้กัน พอบนไม่ดีแล้วก็ไปบนขอเจริญพรอย่างนั้น มีอย่างหรือจะบวช ๗ วัน เข้าวัด ๕ วันก็บวชอยู่แค่ ๒ วัน ขาดทุนอย่างย่อยยับเลย ที่วัดนี้จะต้องมาอยู่อย่างต่ำ ๗ วัน นี่โทร.มาติดต่อบวชทางโทรศัพท์ นี่อุปัชฌาย์อยู่ใหม่ กำลังฉันข้าว ให้หยุดฉันข้าวมารับโทรศัพท์ก่อน จะเอาลูกมาบวช นี่ตำราประวัติศาสตร์ต้องบันทึก ขนาดพระองค์นี้จะฉันข้าวบอกให้ท่านมารับสายก่อน จะเอาลูกมาบวช โอ้โฮ ขนาดนี้แล้วหรือ เสียใจด้วย เห็นเราเป็นอะไร อาตมากำลังเขียนหนังสืออยู่ บอกว่าจะเพลแล้วนะ บอกให้ท่านหยุดฉันก่อนมารับสายก่อนทางไกล ส่งลูกมาบวชทางโทรศัพท์

ก็ได้ ส่งลูกมาบวชทางไปรษณีย์ก็ได้ EMS ก็ได้ เอาลูกใส่ EMS มาเลย อาตมาเสียใจด้วย คนไม่มีระเบียบมากขึ้นมันถึงได้ยุ่งเหยิง ขาดระบบไม่มีระเบียบไม่เพียบด้วยวินัย เป็นไปมากน่าเสียดายเหลือเกิน ทำให้อาตมาได้ประวัติศาสตร์ต้องบันทึกไว้ เป็นวิทยานิพนธ์ชีวิต เราจะได้คิดต่อไปว่าประเทศชาติเป็นถึงขนาดนี้ ไม่มีความเกรงอกเกรงใจ ไม่เข้าทางตรอกออกทางประตูแล้วหรือ จะมากันบนอากาศเลย มนุษย์ต่างดาวหรือ ที่โทร.มานี้สงสัยเป็นมนุษย์ต่างดาว ถึงขนาดให้เราเลิกกินข้าว มีแปลก ๆ ท่านอยู่ใหม่วันนี้ จะให้รับสังฆทานหน่อย จะรับตอนไหน สละเวลาให้เราหน่อยซิ แล้วจะพูดส่วนตัวสัก ๓๐ นาที ที่ไม่มีคน จะไปพูดในป่าช้าที่ไหน ถึงหากว่าไม่มีคนผีมันก็ได้ยินนะ เสียเวลาของคนเหล่านั้น ไม่ได้เคยศึกษาชีวิตที่มีประโยชน์ ไม่รู้จักเกรงใจเห็นเราเป็นอะไรไป เห็นเราเป็นเณรไปแล้ว ไม่ใช่พระ ก็ไม่เป็นไร ถ้าคนมีสติดีเขาไม่เป็นแบบนี้แน่ นี่คนไร้สติ ไม่สมบรูณ์แบบ เพราะฉะนั้นการเจริญกรรมฐานจึงมีประโยชน์ต่อชีวิตของท่านเอง มีแก่นสารและไม่ไร้สาระอย่างเด็กนั้นเขานั่งปฏิบัติเข้า เขาพูดมีหลักฐาน ก็ขอโยมฟังแล้วคิด เด็กชอบความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ ไม่อยากอยู่กับคนอื่น

ถ้าท่านมีบุตรธิดาเล็ก ๆ ถ้าจะให้ไปอยู่กับคนอื่นต้องคิดลึก ๆ เอาลูกไปฝากให้คนอื่นเลี้ยง หรือเอาไปขายเสีย คิดให้ลึก ๆ หน่อย ถ้าเราเป็นลูกบ้าง ถูกขายให้ไปอยู่กับคนอื่นปะ เราจะรู้สึกเสียใจไหม แม่เกลียดเราหรืออย่างไรที่เอาเราไปขาย มีตัวอย่างที่วัดนี้ มีลูกหลายคนเอาลูกขาย คนนี้หน้าตาไม่ดีเอาขายออกไป เลยลูกที่เลี้ยงไว้ไม่ได้ดีสักคน ลูกที่ถูกขายไป ร่ำรวยกันหมดจบปริญญาโท – เอก เพราะคนรับไปเขาส่งเรียน แต่ก็ไม่ได้รับความอบอุ่นเกิดปมด้อย คิดแล้วเสียใจ แม่ไม่ได้อักรักเขาเลย เขาก็รู้เพราะเขาโตแล้ว นี่แหละเป็นประวัติศาสตร์อันสำคัญ ท่านทั้งหลายมีลูกหลานอย่าขายนะ ยากดีมีเงินเลี้ยงหน่อยได้ไหม ให้เขาได้รับความอบอุ่นในชีวิต ถ้าโยมนั่งกรรมฐานจะอ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็นแน่นอน ถ้าเราเป็นลูกรู้ใจความแล้วจะเสียใจมาก คิดว่าแม่ไม่รัก พ่อไม่รัก เอาเราขายไปเสียได้ น่าจะคิดอย่างนี้ได้ ถ้าโยมนั่งกรรมฐานได้จะรู้เหตุผลของชีวิตได้ดี ส่วนมากโยมเป็นผู้หญิงที่มาบ่นกันมาที่วัดนี้เป็นส่วนมาก อาตมารับโทรศัพท์จึงได้รู้ว่าเขาบ่นกันอย่างนี้หรือ ถ้าคนอื่นรับก็ไม่รู้เรารับก็เลยรู้ บางทีจะบวช ๗ วัน บอกโยมไม่ได้หรือที่นี้ ต้องมาอยู่วัด ๕ วัน ก็เป็นพระ ๒ วัน จะมาบวชทำไม นั่งปฏิบัติกรรมฐานดีที่สุต ไม่เอาหรอกนั่งแล้ว นั่งวัดโน้นบ้างวัดนี้บ้างไม่ได้อะไร ถ้าเชื่ออาตมานะบวช ๑ เดือนอย่าเอาเพื่อนมาคุยนะ พ่อแม่ก็อย่ามาวุ่นวายได้ไหม เดือนหนึ่งท่านจะได้ไปเยอะแยะมากมาย ก็ขอให้ทำตามที่ท่านมีศรัทธา ถ้าท่านไม่มีศรัทธาจริง ๒ เดือนท่านก็ไม่ได้อะไร บวชถึงปีก็ไม่ได้อะไรขาดทุนย่อยยับ เป็นหนี้สงฆ์ต่อไปหนี้บุญคุณของวัดมากมาย จะเป็นหนี้บุญคุณนี้สำคัญ ก็ขอเจริญพรว่า หนี้เงินทองใช้ก็

หมด แต่หนี้บุญคุณคนไม่รู้จักหมด หนี้พ่อแม่ หนี้ครูบาอาจารย์ หนี้ผู้มีอุปการะคุณ ไม่มีทางหมด ถึงจะเอาเงินเอาทองมาใช้ก็ไม่ได้ผล สมองพระเดชพระคุณมีทางเดียวคือกตัญญูกตเวทิตาธรรมจึงมีประโยชน์มากมาย มีความหมายอย่างนั้น

เพราะฉะนั้นในการที่เจริญกุศลภาวนาในวันพระ จงรำลึกถึงบรรพบุรุษให้มาก ดูตัวอย่างที่เด็กคนนั้น ด.ญ. ทศนีย์ แม่หายจากโรคมะเร็งทันที ดื่อกดีใจ บัดนี้อยู่ ม.๖ แล้วเรียนหนังสือเก่งแรงก้าวหน้า หนามแหลมใครเสี้ยม มะนาวกลมเกลี้ยงใครไปกลิ้ง เกิดเอง ช้างเผือกเกิดเอง ช้างเผือก ช้างนาเนียม ช้างคู่บ้านคู่เมือง คู่จิตคู่ใจคือปัญญา เป็นช้างเผือก ช้างเผือกเรียกว่าปัญญาอยู่ในป่าแห่งความสงบ ช้างเผือกจะมีได้ต้องอยู่ในป่า ป่าตัวนี้แปลว่า ความสงบ **หตฺถิ สหฺติ ปรมํ สุขํ – สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มีแล้ว** ถ้าคนไหนอยู่ด้วยความสงบไม่วุ่นวาย คนนั้นมีช้างเผือกคู่บ้านคู่เมืองเขา ช้างคู่บ้านคู่เมืองนั้นคือตัวปัญญาญาณ รอบรู้ในกองการสังขารหาเหตุการณ์ได้ในชีวิต จะทำอะไรก็สำเร็จเพราะมีช้างเผือก ที่เราเรียกว่าอยู่ในป่า ป่าตัวนี้น่าจะแปลว่าป่าแห่งความสงบ ไม่ใช่ป่ากรงรัง สิ่งสารสัตว์ก็ฆ่ามัน ต้นไม้ก็โค่นมัน ไม่ใช่ป่าแบบนั้น แต่เป็นป่าแห่งความสงบ ปรารภความเพียร ป่าแห่งความสงบ เรียนหนังสือเป็นดอกเตอร์ นั่นแหละช้างเผือกแน่นอน คู่บ้านคู่เมืองคู่จิตคู่ใจ อยู่ในตัวของเรานั้นคือกรรมฐาน ถ้าท่านเจริญกรรมฐานท่านจะรู้ว่าช้างเผือกคืออะไร ชีวิตของท่านมาเจริญกรรมฐานก็จะรำลึกได้หมด ท่านจะมีความเคารพน้อมนบและบูชาเกิดเอง **เจริญสติปัฏฐาน ๔ ยืนหนอ ๕ ครั้งได้** ขอให้ท่านทำให้ได้ก่อนจะกลับ อย่านำความสงสัยกลับบ้าน เสียเวลาอันมีประโยชน์และมีค่า เดินจงกรมต้องดูที่เท้า อาตมาสังเกตดู ไปดูกันที่ไหนดูไหน หลับตาเดินทำไม ดูที่ปลายเท้าให้เห็นชัด **ขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ** ให้ชัดเจนหน่อย ได้ไหม อย่าเดินเหมือนคนจะตาย ต้องเดินให้ได้จังหวะปัจจุบัน **ยืนหนอ ๕ ครั้ง** ให้ได้ปัจจุบัน สติอยู่กับจิตที่ยืนลงไปปลายเท้าขึ้นมาถึงศีรษะมโนภาพหลับตา สติดีแล้วจะเกิดอัตโนมัติเห็นหนอ จากศีรษะลงปลายเท้า จากปลายเท้าขึ้นศีรษะ มันจะเป็นอัตโนมัติ ถ้าสติท่านสมบูรณ์ครบวงจรจะเป็นอย่างนี้จริง ๆ แต่ถ้าสติท่านไม่ครบวงจรจะไม่เป็นอย่างนั้นเลย จะอ่านไม่ออกบอกไม่ได้ เพราะสติไม่พอไม่ครบวงจรไม่บริบูรณ์ สติท่านไม่สมบูรณ์แบบจึงไม่ได้ผล ไม่ใช่ของว้ายนะ ท่านต้องทำบ่อย ๆ เสมอต้นเสมอปลายกลับไปบ้านแล้วต้องทำเรื่อย ๆ อายตนะธาตุอินทรีย์ **ตาเห็นรูป หูได้ยินเสียง จมูกได้กลิ่น ลิ้นรับรส** กำหนดให้ได้ กายสัมผัสร้อนหนาว ก็ต้องกำหนด เสียใจดีใจที่ลึ้นปีนั้น หายใจยาว ๆ กำหนดให้ลึก ๆ รับรองท่านจะหาย โกรธหรือผูกความโกรธเข้าไว้ในจิต กำหนดแล้วท่านจะหายไปเอง คิดอะไรไม่ออกหายใจยาว ๆ เอาไว้ อยู่ในรถหรืออยู่ที่ไหนก็ตาม หายใจตั้งสติไว้ที่ลึ้นปี กำหนดคิดหนอ สี่คิด ห้าคิด ร้อยคิด พันคิด เต็มความคิดออก คิดออกจดไว้ที่นี้แหละของจริง แต่ผู้ปฏิบัติไม่ปฏิบัติ

ตามนะ โยมจะไร้ความหมายจะไม่ได้อะไรเลยนะ ขอฝากๆ ไว้ เสียงหนอ ตั้งสติไว้ที่หูให้ได้ จะรับรู้เลยว่าเขาพูดนั้นโกหกหรือเปล่า มันมีประโยชน์จริง ๆ นะ เราจะได้รู้ว่าคนไหนคบไม่ได้ หน้าซื่อใจคดลดเลี้ยว ปากหวานกันเปรี้ยวคบไม่ได้ ขึ้นคบไปก็มีแต่เสียหาย มีประโยชน์ในการคบค้าสมาคม มีประโยชน์ในทางธุรกิจ มีสติในการใช้งาน มีชีวิตชีวาอยู่ด้วยความราบรื่น อยู่ด้วยความชื่นบาน มีชีวิตอยู่ด้วยความไม่หลงไม่แข็ง มีชีวิตอยู่ด้วยความสดชื่น อยู่ในจิตใจของตนตลอดกาล

ท่านสาธุชนทั้งหลายกรรมฐานจึงเรียกว่าหน้าที่การงาน กรรมฐานแปลว่าเหตุและผล กรรมฐานตั้งต้นชีวิตให้ดีเหมือนนอกแขกบอกเรื่องท่านจะแสดงดีตลอดรายการจนกระทั่งชีวิตหาไม่ มิฉะนั้นท่านจะไม่ได้อะไรติดตัวไปจะนำเสียดายเวลาเป็นอย่างยิ่ง หนุ่มสามทั้งหลายโปรดได้ทราบอันนี้ ถ้าท่านมีสติดีครบวงจรท่านจะอ่อนน้อมถ่อมตน กิริยามารยาทดีไพเราะ โดยอัตโนมัติ พบคนก็มีความอ่อนน้อม เจอพระก็อยากจะนมัสการยกมือไหว้ เป็นอัตโนมัติ เจอผู้สูงอายุอยากจะเลี้ยงทางให้ อยากไหว้อยากจะกราบผู้มีอายุ หรือผู้มีอาวุโส ถ้าเป็นคนที่ไม่ปากกล้าจิตใจไม่มีธรรมะ จะปากกล้าหาแข็งไม่มีสุภาพเรียบร้อยอ่อนโยน ออกมาเป็นลักษณะนี้ชัดเจนมาก ท่านสาธุชนท่านคิดดูอย่างนี้ท่านจะเห็นเอง จะเห็นที่เป็นประโยชน์หรือไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวท่านเองโดยเฉพาะ เราเห็นเด็กถ้าปฏิบัติได้จะอยากสวดมนต์ไหว้พระ ยกตัวอย่างวันนี้ พ่อเป็นฝรั่งแท้ ๆ แม่เป็นคนไทย เด็ก ๓ ขวบ สวดพระพุทธรูปคุณธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงมหากาญ เจอพระสาธุเจ้า เจอพระสาธุเจ้า เจอคนแก่คนเฒ่าเลี้ยงทางให้ เหตุใดอ่านหนังสือไม่ออกจึงสวดพาหุงมหากาญได้ แม่พ่อเขาสวด พ่อเป็นฝรั่งแท้ ๆ แม่สวดตลอด ลูกก็ว่าตามจนได้ เด็กกำลังจำ ควรรับสอนลูกหลานของโยมทำความดีให้มาก ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง แต่ท่านไม่เอาไม่เป็นไรนะ ของดีไม่มีใครอยากได้ไม่เป็นไร ท่านจะเอาชั่วเต็มตัว เต็มเปา เต็มกระเป่า ก็ไม่เป็นไรนะ ท่านจะสร้างความคิดก็เอา จะไม่สร้างความคิดก็ได้ ไม่มีใครบังคับท่านหรือ กิจใจของท่านใครจะไปบังคับได้ แต่ท่านมีจิตใจดี ท่านจะรู้ได้ว่าด้วย ปัจจัยตั้ง เวทิตัพโพ วิทยัญหิ เป็นประการใด สร้างความคิดไม่ต้องบังคับบัญชา จะเกิดขึ้นเองด้วยความศรัทธาความเชื่อมั่นของท่านเอง ถ้าท่านไม่ศรัทธาไม่เชื่อมั่น ไม่ต้องทำบุญ ไม่ต้องเจริญกรรมฐาน มันไม่ได้ผลแน่นอน ไม่ได้อะไรจริง อย่าทำให้เสียเวลากลับบ้านเถอะ กลับไปแล้วไปเที่ยวช้อปปิ้งที่โนนที่นี้ ยังมีประโยชน์กว่า ดีกว่ามานั่งให้เสียเวลาให้เมื่อยเปล่า ๆ บางคนมานั่งวันเดียวยังไม่หายเมื่อยกลับไปแล้ว บางคนก็บ่นว่ารู้อย่างนี้ไม่มาเสียดีกว่า อยู่บ้านยังได้ผล พูดอย่างนี้ก็มี ก็ขอเจริญพรว่าคนไม่เหมือนกัน คนดีเขาก็อยากได้ของดี คนไม่ดีเขาก็ไม่ต้องการของดีนะ ต้องการของชั่วตรงกันข้ามดังที่กล่าวแล้ว ไม่ได้หมายความว่าต้องการดีด้วยกันทุกคน แต่จุดมุ่งหมายต้องการรวยต้องการสวย

ต้องการดี แต่วิธีปฏิบัติไม่ดำเนินงานตามนั้น จึงไม่ได้ดีเท่าที่ควร คนเราจึงมีฐานะไม่เหมือนกัน มีสมองไม่เหมือนกัน มีปัญญาไม่เท่ากัน มีความดีไม่เท่ากัน จะเป็นพระหรือฆราวาส อุบาสก อุบาสิกา ก็ไม่เท่ากัน มีดีไม่เหมือนกัน

เพราะฉะนั้นการเจริญกรรมฐานนี้ จะนึกถึงบุพการีเหมือนตรุษจีนเช่นในวันนี้ ให้อบรมบุพการี คือ **บูชา จ บุษนียาน์ เอตมมัมคลมุตตมัม** บุษาคูผู้มีบุญคุณนั้นเป็นมหามงคลชีวิตแน่นอน เกิดได้จากการเจริญกรรมฐาน ถ้าใครเจริญกรรมฐานจะระลึกถึงบุพการีได้

๑. จะมีการสักการะ

๒. เคารพ

๓. บูชา

๔. นับถือ

๕. เชื่อฟัง

มันจะออกมาอย่างนี้ **สักการะ** แปลว่า เอาใจใส่พ่อแม่ เอาใจใส่สามีภรรยา ปู่ย่าตายาย ถึงตายจากโลกไปแล้วก็เอาใจใส่ติดตามบูชาพระคุณ **เคารพ** แปลว่า มั่นใจ ถ้านั่งกรรมฐานได้จะตีความหมายได้ชัด มั่นใจต่อบิตามารดาของเรา มั่นใจต่อกับย่า ตากับยายของเรา ต่อสามีภรรยา มั่นใจต่อลูกต่อหลาน ไม่เสแสร้งแก้งกล่าว **บูชา** แปลว่า บูชาพระคุณด้วยบูชา อามิสบูชา ปฏิบัติบูชา อามิสบูชา คือให้ผ้าผ่อนท่อนสไบ อาหารการบริโภค ยารักษาโรคแก่ท่านทุกประการ ปฏิบัติบูชา หมายความว่า ท่านไม่มีท่านให้ท่านบำเพ็ญทาน ไม่มีศีลให้ท่านบำเพ็ญศีล ไม่มีภานาให้ท่านสวดมนต์ไหว้พระ รักษาอุโบสถ เป็นต้น และไม่ทำลายน้ำใจพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้มีพระคุณทั้งหลาย ออกมาอย่างนี้ชัดเรียกว่าบูชา **นับถือ** แปลว่า ยึดขึ้นมา คนนี้เป็นพี่เป็นน้อง สามีภรรยา ต้องยึดถือขึ้นมาให้มั่นคงในจิตใจของเรา **เชื่อฟัง** ข้อที่ ๕ ต้องเชื่อฟังพ่อแม่ เชื่อฟังซึ่งกันและกัน จะไม่มีผันแปรแปลกปลอมแต่ประการใด เรียกว่าบูชาในบุพการี การสักการะ การเคารพ การบูชา การนับถือ และการเชื่อฟัง **บูชา จ บุษนียาน์ เอตมมัมคลมุตตมัม** บูชาในผู้มีพระคุณทั้งหลายจะได้รับการสรรเสริญเจริญพร ทั้งต่อหน้าและลับหลังเหมือนในวันตรุษจีนเช่นในวันนี้ ท่านทั้งหลายอย่าเข้าใจผิดเผากระดาษเงินกระดาษทอง แล้วจุดประทัดเท่านั้นหรือ น่าจะตีความหมายถึงธรรมะว่า บุพการีคืออะไร กัตถัญญกตเวทิต่อบรมบุพการีของท่านเพื่อประโยชน์อันใด รำลึกถึงพระคุณอันอนุจิทำให้สบาย คำขายก็จะรวย วันพรุ่งนี้ก็เป็นวันไหว้พระ วันนี้เป็นวันไหว้ผีบรรพบุรุษ ไปไหว้พระตามวัดวาอารามต่าง ๆ เตี่ยววดอัมพวันต้องมีมากันเยอะเยอะ นึกคงจะไม่ผิด มาแต่เช้า เขาออกไหว้พระ วันที่สองก็ออกไหว้พระเรียกว่าวันชิวยิก ชิวยี่ ชิวซากลับบ้าน อย่าไปถึงชิวห้า ชิวหกเลย มันจะเสียเวลาการค้าขายทำงานต่อไป นี่แหละวันนี้วันกรรมฐาน ขอให้ท่านพี่น้อง

ชาวไทยสัญชาติจีน และคนไทยเหมือนกันทำเหมือนกันได้หมดเช่นในวันบุพการีเช่นในวันนี้ วันขึ้นปีใหม่ของชาวจีน เมืองไทยก็มีแต่จีนเต็มเมืองไปหมดแล้ว ไม่จำเป็นต้องว่าคนนั้นแยกเป็นไทยเป็นมอญ เป็นรามัญ ไม่ต้องแยกมนุษยชาติ ศักยภาพของบุคคลผู้มีบุญคุณซึ่งกันและกัน เรียกว่า บุพการี โยมหนึ่งเจริญกรรมฐานจะเห็นได้ชัด แม่เมตตาอุทิศส่วนกุศลเป็นต้น โยมจะได้หลักการปฏิบัติธรรมเอามาไว้ในจิตใจของโยม สามารถจะปกป้องการไปสู่อบายภูมิ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน จะได้ไม่ไปในภุมินั้นต่อไป

สุดท้ายนี้ที่ได้ชี้แจงแสดงถึงบรรพบุรุษ บุชาบรรพบุรุษ กตัญญูต่อเหตุผลของบรรพบุรุษในวันนี้ ซึ่งเป็นวันแสดงความกตัญญูกตเวทีในโอกาสวันตรุษจีน หรือวันขึ้นปีใหม่ของท่าน เราก็มาเจริญกรรมฐาน ก็ต้องการตรงนี้ ต้องการรู้บุพการี รู้คุณค่าของชีวิต กตัญญูต่อบิดามารดา บ้านเกิดเมืองนอนของตน ที่จะให้มีโอกาสบริจาคนาน ศีล และ ภาวนา ถวายภัตตาหารเป็นต้น วันนี้มีท่านที่มีศรัทธามาถวายภัตตาหารเป็นจำนวนมาก และบางท่านนำข้าวสุกข้าวสารมาถวาย เครื่องสัปรวารัง เครื่องสังฆทานมาถวายกันเป็นต้น มาถวายไว้ท่ามกลางสงฆ์เพื่อสงฆ์จะได้ร่วมอนุโมทนา สาธุการ ทักซิณาทาน การกุศลให้ถึงบรรพบุรุษของท่านต่อไปแล้วนั้น ก็ขอบุญกุศลที่ท่านได้บำเพ็ญมาในวันนี้ ทั้งญาติโยมทั้งหลาย ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ทั้งอุบาสกอุบาสิกา อาตมาภาพ ประธานสงฆ์ขออนุโมทนาแก่ท่านทั้งหลาย ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจบุญกุศลทั้งหลาย โปรดประทานพรให้ญาติโยมทั้งหลาย ที่มาเจริญพระกรรมฐาน เจริญกุศลภาวนาโดยทั่วหน้ากัน จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ จงเจริญไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติ คิดสิ่งหนึ่งประการใดก็ขอให้สมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนามเทอญ.